

Verksamhetsplan för Miljösamverkan Västra Götaland 2015-2016

Fastställd av styrgruppen den 17 september 2014

VERKSAMHETEN 2015-2016	2
Inledning	2
Samarbete med Miljösamverkan Halland.....	2
Projektöversikt	3
Projekt 2015	3
Projekt 2016	3
Återkommande projekt (varje år)	4
Nationella tillsynsprojekt som vi stödjer	4
Projekten fördelade över 2015 och 2016.....	5
Tillsynsprojekt Miljösamverkan Västra Götaland	6
Animaliska biprodukter	6
Inomhusmiljö	7
Märkning av livsmedel.....	7
Dagvatten - teknik	8
Reach.....	9
Utsläpp till vatten från mindre verksamheter	9
Förorenade områden - inventering	10
Material i kontakt med livsmedel	11
Tillsynsprojekt Miljösamverkan Halland	12
Buller	12
Enskilda avlopp (fosforfällor)	13
Redlighet	13
Kompetens- och verksamhetsutvecklingsprojekt	13
Kommunikation och bemötande, utbildning för nyanställda.....	13
Projekt chefssamverkan.....	14
Aktiviteter enligt aktivitetsplan	15
Mötesplats goda exempel	16
Kontaktpersonsträff	16
Återkommande projekt	17
Verksamhetsplan för 2016-17 respektive 2017-18.....	17
Verksamhetsberättelse för föregående år.....	17
Aktualitetsgranskning.....	17
Andra uppgifter	18
Utvärdering av MVG.....	18
Kommunikationsplan	19
Stöd till nätverk	19
Oförutsedda projekt.....	19
EKONOMI	20
Budget 2015	20

Adressuppgifter: Sista sidan

Verksamheten 2015-2016

Inledning

Miljösamverkan Västra Götalands syfte, organisation m.m. redovisas i Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2013–2016. Revidering av styrdokumentet pågår under hösten 2014.

I Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland (MVG) anges mål och ges vägledning för kommunikationen internt och externt. Stöd finns också i en lathund för kommunikationsfrågor i varje enskilt projekt.¹

I denna verksamhetsplan koncentrerar vi alltså innehållet till en beskrivning av de projekt som ska genomföras. Det blir en mer detaljerad framställning för 2015 medan de insatser som berör verksamheten 2016 hanteras mer övergripande. De sistnämnda kommer att återupptas för diskussion nästa år då förutsättningar och behov kan ha ändrats. Ekonomi behandlas i styrdokumentet, men också i denna verksamhetsplan finns ett ekonomiavsnitt med som utgör budget för 2015.

Samarbete med Miljösamverkan Halland

Med utgångspunkt i den samverkan mellan Hallands och Västra Götalands län som etablerades under Tillsynsutveckling i Väst (TUV), har MVG under 2014 påbörjat ett samarbete med Miljösamverkan Halland.

TUV avslutades 2013 och resulterade i en avsiktsförklaring om fortsatt samverkan från och med 2014. Samarbetet innebär inga organisatoriska eller budgetmässiga förändringar, utan handlar om ett samarbete för att få större utväxling av insatta resurser. En kommunikationsplan och plattform för det fortsatta samarbetet har tagits fram.

Denna verksamhetsplan är framtagen i dialog med Miljösamverkan Halland. Då samarbetet har startat under 2014 har inte verksamhetsplaneringen för Miljösamverkan Halland och MVG kunnat ske parallellt. Istället har båda miljösamverkan skickat ut projektförslag till respektive läns kommuner. Miljösamverkan Hallands planering kom efter MVG:s i processen och har därför haft möjlighet att få in synpunkter även på MVG:s projektförslag. Därför framgår det för respektive projekt vem som har initierat det. Framöver ska verksamhetsplaneringen ske parallellt och i nära samverkan.

Alla projekt som genomförs är öppna för kommuner i båda länen. Ansvar för projektledning för respektive projekt fördelas mellan projektledarna för Miljösamverkan Halland och MVG, se projektöversikten.

Samarbetet mellan MVG och Miljösamverkan Halland innebär också att de båda miljösamverkan tillsammans ansvarar för projekt och aktiviteter som framkommit som en följd av TUV.

¹ Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland och Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland publiceras på www.miljosamverkanvg.se/Sv/om-miljosamverkan-vastragotaland/Pages/verksamhet.aspx.

Projektöversikt

(se också schema, Projekten fördelade över 2015 och 2016 på sidan 5)

Projekten nämns här nedan indelade i de kategorier de tillhör utifrån de olika slags projekt som vi arbetar med:

1. Tillsynsprojekt (avseende miljöskydd, hälsoskydd eller livsmedel)
2. Planerings- och metodstöd
3. Kompetens- och verksamhetsutveckling

Projekt 2015

Tillsynsprojekt

- Animaliska biprodukter
- Inomhusmiljö
- Märkning av livsmedel
- Dagvatten
- Reach
- Utsläpp till vatten från mindre verksamheter

Projekt från Miljösamverkan Halland:

- Buller
- Enskilda avlopp - fosforfällor

Kompetens- och verksamhetsutveckling

- Kommunikations- och bemötandebildning för nyanställda
- Chefssamverkan
- Kontaktpersonsträff
- Mötesplats goda exempel
- Aktiviteter enligt aktivitetsplan

Projekt 2016

Tillsynsprojekt

- Förorenade områden
- Material i kontakt med livsmedel
- Projekt som eventuellt kan behöva fortsätta från 2015 (kan kanske gälla något/några av dessa: Inomhusmiljö, Dagvatten, Reach, Utsläpp till vatten från mindre verksamheter)

Projekt från Miljösamverkan Halland:

- Redlighet

Kompetens- och verksamhetsutveckling

- Kommunikations- och bemötandebildning för nyanställda
- Chefssamverkan
- Aktiviteter enligt aktivitetsplan

Fler projekt 2016 än de ovan nämnda

Fler projekt kan bli aktuella till följd av enkäten om verksamhetsplan 2016-2017 som ska genomföras 2015.

Återkommande projekt (varje år)

- Verksamhetsplan för kommande tvåårsperiod
- Verksamhetsberättelse för föregående år
- Aktualitetsgranskning

Nationella tillsynsprojekt som vi stödjer

Projekten nedan är beskrivna utifrån den information som finns tillgänglig i september 2014.

Nationella tillsynsprojekt 2015

- Inomhusmiljö skolor. Folkhälsomyndigheten. Fortsätter från 2014.
- Bekämpningsmedelsprojekt med inriktning på integrerat växtskydd, preparat och sprutjournaler. Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen 2015.

Havs- och vattenmyndigheten driver inte något nationellt tillsynsprojekt, men kommer under 2015 att via länsstyrelserna föra ut nytt vägledningsmaterial för effektiv tillsyn på avloppsanläggningar.

Nationella tillsynsprojekt 2016

- Växtskydd inom växthus, frukt- och grönsaksodlingar och specialodlingar. Jordbruksverket. 2016

MVG tar ställning till hur mycket insatser som ska göras för varje projekt när den närmare projektplaneringen och inbjudan till deltagande kommer från respektive central myndighet. Projekt som är mindre efterfrågade i vårt län lägger vi dock mindre resurser på.

Insatser från MVG:s sida gällande nationella projekt bör ändå i de flesta fall minst vara att verka för att uppstarts dagar och liknande förläggs till vårt län, samt att i övrigt framföra till respektive central myndighet synpunkter på resurser som de bör lägga på projektet för att det ska bli effektivt och enkelt för miljökontoren att delta i.

I de fall vi inte har någon projektgrupp igång som arbetar med de frågor som är aktuella i de nationella projekten ansvarar projektledare, vid behov tillsammans med arbetsgruppen, för stödjande och samordnande insatser.

Dessa nationella tillsynsprojekt beskrivs inte närmare i detta dokument, utan vi hänvisar till information som finns eller kommer på respektive huvudmans webbplats.

Projekten fördelade över 2015 och 2016

Rött är tillsynskampanj, gult annat arbete i projekt. X markerar ungefär när viss aktivitet genomförs.

Projekt/uppgifter		Proj.ledning	projekt från 2014	2015				2016		Anm.
				jan-mar	apr-jun	jul-sep	okt-dec	jan-jun	jul-dec	
Animaliska biprodukter	Miljö/Livs	MVG								
Inomhusmiljö	Hälso	MVG						ev.		Kompetensprojekt
Märkning av livsmedel	Livs	MVG								Tillsynskampanj
Dagvatten	Miljö	MH						ev.		Kompetensprojekt
Reach	Miljö	MVG								Kompetensprojekt + kampanj
Utsläpp till vatten fr mindre verksamheter	Miljö	MVG						ev.		
Förorenade områden	Miljö	MVG/MH								
Material i kontakt med livsmedel	Livs	MVG/MH								Tillsynskampanj
Buller	Hälso	MH								
Enskilda avlopp – fosforfällor	Miljö	MH								
Redlighet	Livs	MVG/MH								

Kommunikation & bemötande för nyanställda		MVG	X		X		X	X	X	Utbildning. När/antal inte bestämt.
Chefssamverkan					X		X	X	X	X avser chefsmöten
Aktiviteter/projekt enligt aktivitetsplan										

Mötesplats goda exempel							X			Planering påbörjas tidigt.
Kontaktpersonsträff					X			ev.		Ev. även 2016

VP 2016-17 resp. 2017-18										
Verksamhetsberättelse föregående år										
Aktualitetsgranskning										
Utvärdering av MVG										

Nationella projekt

Inomhusmiljö i skolor		FHM								Startade hösten 2014
Bekämpningsmedel, integrerat växtskydd		Keml/SJV								Tillsyn feb-aug 2015
Växtskydd inom växthus, frukt- och grönsaksodlingar och specialodlingar		SJV								

Tillsynsprojekt Miljösamverkan Västra Götaland

Nedan beskrivs de projekt som initierats av Miljösamverkan Västra Götaland. I projektgrupp kan även handläggare från kommuner i Hallands län delta. Här redovisas de projekt som fortsätter från 2014 eller som planeras starta 2015. Projekt som startar 2016 är också med men beskrivningarna av dem är mer preliminära och till viss del mer kortfattade.

Animaliska biprodukter

Begreppet animaliska biprodukter (ABP) kan omfatta bland annat matavfall, djurkadaver och stallgödsel. Det finns regler som syftar till att förhindra spridning av smittämnen till människor och djur. Miljökontoren och länsstyrelserna har tillsynsansvar inom området.

Reglerna inom ABP är snåriga och det behövs tydligare vägledning om vad som gäller i olika tillsynssituationer, vem som gör vad och vad som förväntas av tillsynsmyndigheterna. För att främja detta driver vi 2014, och en bit in på 2015, ett eget projekt där vi vill hjälpa till att konkretisera vägledningsbehovet samt underlätta för framför allt miljökontorens tillsyn. Vi vill vara pådrivande och bollplank gentemot de centrala myndigheterna avseende deras vägledning så att det blir mer tydligt vad tillsynen omfattar och hur den kan ske. Det gör vi bland annat genom ett samarbete med en ABP-grupp som har bildats på Sveriges kommuner och landsting och som ska arbeta med just detta.

För att få tillsyn utförd och öka inspektörernas kunskaper genomförs också en tillsynskampanj som en del i projektet. Tidpunkten för denna blir under hösten 2014. Projektet riktar sig både till miljö- och livsmedelsinspektörer.

Målet med projektet är att ta fram underlag samt bedriva tillsyn i butiker, bidra med underlag för en ökad tillsynsvägledning från centrala myndigheter samt försöka utreda ansvarsfördelningen inom detta område.

Miljömål: *God bebyggd miljö, delmål Avfall*

Folkhälsomål: *nr 10 Matvanor och livsmedel, delmål Livsmedelssäkerhet*

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram, delta i tillsynskampanjerna och på eventuellt seminarium som arrangeras. Medverka i projektgruppen.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen.

Tidplan: Arbetet inleddes i maj 2014 och fortsätter en bit in på 2015.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Västra Götaland

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns och är i arbete. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Inomhusmiljö

Projektet kommer att genomföras som ett kompetenshöjande serviceprojekt. 2011 ordnade vi i samverkan med GR en bred tredagarskurs om inomhusmiljö för miljökontoren. Motsvarande kurs skulle kunna ordnas igen, eller så kan man avgränsa sig till vissa frågor och göra det i form av kursdagar, studiebesök, övningar, praktik eller annat. Angelägna områden där kompetensutveckling efterfrågas är exempelvis byggnadsteknik, ventilation, mögel, emissioner från byggmaterial med mera.

Flera andra miljösamverkan i landet, liksom enskilda kommuner m.fl. driver eller har drivit projekt om inomhusmiljö och i detta projekt bör därför ingå en omvärldsbevakning för att kunna dra nytta av erfarenheter från andra håll.

Projektet motiveras med att inomhusmiljön har stor betydelse för människors hälsa, såväl i bostäder som i skolor och andra lokaler, samtidigt som tillsynen kan upplevas svår med många faktorer att ta hänsyn till och kunna bedöma.

Målet med projektet är ökad kompetens om frågor gällande inomhusmiljö, och därigenom effektivare tillsyn på området som på sikt ska medföra minskade olägenheter för människors hälsa.

Miljömål: *God bebyggd miljö, delmålet God inomhusmiljö.*

Folkhälsomål: *Nr 5: Sunda och säkra miljöer och produkter, delområde Sund inomhus- och närmiljö.*

Miljökontorens insats: Delta på de kurser, studiebesök eller liknande arrangemang som ordnas av projektgruppen. Medverka i projektgruppen.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen

Tidplan: Arbetet inleds i september 2014 och pågår till slutet av 2015.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Västra Götaland

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp har bildats 2014. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Märkning av livsmedel

De nya märkningsreglerna ska börja tillämpas från den 14 dec 2014. Då ändras bl.a. reglerna för ursprungsmärkning, man inför regler om stilstorlek och allergener ska redovisas även för förpackade livsmedel.

Genom projektet bör vi se till att miljökontoren får information om de nya bestämmelserna och därefter genomförs en tillsynskampanj. Vi räknar med att det kommer att finnas centralt framtaget informationsmaterial som kan användas.

Genom att se till att reglerna följs gynnas ökad redlighet och skyddet för människors hälsa. En hel del fusk har uppdagats i livsmedelsbranschen på senare år, det har bland annat gällt märkning där exempelvis felaktiga djurslag angetts på köttförpackningar. Det stärker motivet för att genomföra detta projekt.

Målet med projektet är att öka kunskapen om de nya reglerna hos livsmedelsverksamheter och livsmedelsinspektörer samt se till att dessa tillämpas korrekt av livsmedelsföretagen. Minst 50 % av miljökontoren deltar i tillsynskampanjen.

Folkhälsomål: *nr 10 Matvanor och livsmedel, delmål Livsmedelssäkerhet och Redlighet i livsmedelshanteringen*

Miljökontorens insats: Delta i tillsynskampanj samt se till att livsmedelsföretagen får information om reglerna. Medverka i projektgruppen.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen

Tidplan: Projektet startar senhösten 2014 med att förbereda tillsynskampanjen och informera miljökontoren. Tillsynskampanjen börjar sedan efter årsskiftet och pågår under hela 2015.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Västra Götaland

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Dagvatten - teknik

En effektiv dagvattenrening är viktigt för att avlasta hav och övriga recipienter från föroreningar, mikropartiklar m.m. Projektet kan ses som en form av fortsättning på MVG:s dagvattenprojekt 2013-2014 som inte gick in på teknikfrågor av detta slag. Exempel på aktiviteter kan vara utbildning, workshop, studiebesök m.m. Vid behov kan handläggarstöd tas fram med t.ex. checklistor. Projekt om dagvattenteknik pågår i landet och inledningsvis bör projektgruppen göra en omvärldsanalys för att se vilka sammanställningar som redan finns. Projektet kommer i första hand fokusera på tillsyn på dagvattenanläggningar och/eller dagvattenhantering på verksamheter. Då kunskap om dagvattenteknik är viktigt även i andra delar i kommunens verksamhet kan även andra avdelningar som arbetar med dagvatten bjudas in att delta i utbildningen, t.ex. VA, park/gata/natur, bygglovs- och stadsplaneringsavdelningar.

Målet med projektet är att öka kunskapen hos kommun- och länsstyrelsehandläggare i länen om vilka tekniker som finns, erfarenheter av beprövade tekniker och vilka krav som kan ställas i tillsynen.

Miljömål: *Grundvatten av god kvalitet, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård*

Miljökontorens insats: Delta i aktiviteter och medverka i projektgruppen.

Länsstyrelsens insats: Delta i aktiviteter och medverka i projektgruppen.

Tidplan: Projektet startar i början av 2015 och pågår året ut, eventuellt fortsätter det en bit in på 2016.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Halland.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas med miljöhandläggare från miljökontoren och Länsstyrelsen. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Reach

Detta är främst ett service-/kompetensprojekt men ska även omfatta en tillsynskampanj som kan genomföras inom ramen för ordinarie tillsyn av verksamheter som är nedströmsanvändare av kemiska produkter, främst miljöfarliga B och C-verksamheter och kopplas där till kraven på egenkontroll. Eventuellt kan handel också omfattas.

Att säkerställa att kraven i EU:s kemikalieförordning Reach följs är viktigt för såväl miljön som för människors hälsa.

Projektet blir i viss mån en fortsättning på det nationella tillsynsprojektet för ett par år sedan som samordnades av Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket.

Hur tar vi hand om frågorna? Ytterligare utbildning/kompetensutveckling kan behövas då alla inspektörer inte hade möjlighet att gå på utbildningarna i det nationella projektet. Frågorna berör de flesta som har tillsyn på miljöfarliga verksamheter och även i andra sammanhang. Projektgruppen får närmare avgöra vilka insatser som behövs för att stärka kompetensen samt, som nämnts ovan, organisera en tillsynskampanj inom ramen för ordinarie planerad tillsyn.

Målet med projektet är att stärka inspektörernas kompetens på området reach-tillsyn samt genomföra en tillsynskampanj och genom dessa insatser bidra till minskade risker för miljö och hälsa. Minst 50 % av miljökontoren deltar i tillsynskampanjen.

Miljömål: Giftfri miljö

Miljökontorens insats: Medverka i projektgrupp och delta i tillsynskampanj.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgrupp

Tidplan: Arbetet startar våren 2015, tillsynskampanjen genomförs under sista kvartalet 2015 och en bit in på 2016.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Västra Götaland

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Utsläpp till vatten från mindre verksamheter

Utsläpp till vatten (till kommunalt VA eller recipient) från små industri-, service- och måleri-verksamheter med mera är ofta svårbedömda för miljökontoren. Här finns inga villkor i tillstånd att kontrollera mot, och det råder ofta även osäkerhet om avloppsvattnets sammansättning. Hur ska bedömningar göras, vilken provtagning kan vara motiverad, vilka krav på begränsningar/åtgärder kan ställas? Ett exempel: Rening av tvättvatten för rengöring av penslar

m.m. vid målning med vattenburna färger. Detta ger utsläpp till vatten, ofta kommunalt. Hur ska man bedöma det, vad ska vi kräva, ska man ta prover?

Projektet syftar alltså till skydd av recipienter från påverkan av direktutsläpp, utsläpp via dagvatten och utsläpp till kommunalt spillvatten som kan medföra störningar i reningsverken.

Projektgruppen får närmare avgöra vilka insatser som behövs. Men exempel på vad som bör kunna ingå är sammanställning av krav och rekommendationer som förekommer på olika håll i landet, inklusive Svenskt Vattens rekommendationer för utsläpp till spillvattennät, seminarier för att redovisa och diskutera bedömningar och krav, samt någon form av handläggartöd som sammanfattar och ger vägledning för miljökontoren.

Göteborgs *Miljöförvaltningens riktlinjer och riktvärden för utsläpp av förorenat vatten till dagvatten och recipienter (R 2013:10)* finns som ett underlag för arbetet. De tar dock inte upp utsläpp till kommunalt spillvatten vilket projektet också bör beakta.

Målet med projektet är dels minskade skadliga utsläpp av till exempel metaller, olja och organiska föreningar till vatten, dels en enhetligare bedömning av vilka krav som bör ställas på mindre verksameter.

Miljömål: *Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård.*

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använd det i tillsynen. Medverka i projektgruppen.

Länsstyrelsens insats: Vid behov bistå projektgruppen med kunskaper och råd.

Tidplan: Projektet startar våren 2015 och kan vid behov fortsätta en bit in på 2016.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Västra Götaland

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Förorenade områden - inventering

Inventering av förorenade områden är ett viktigt underlag för att få kunskap om de förorenade områden man har i kommunen. Osäkerheten i hur inventering av kommunens tillsynsobjekt ska hanteras gör att inventeringsarbetet i många kommuner går sakta eller inte ens har påbörjats, varvid miljömålet Giftfri miljö blir svårt att nå.

Länsstyrelser i Jönköpings Län och Skåne Län har t ex haft tvådagarsutbildning för kommunens inspektörer för att vidarebefordra den kunskap som Länsstyrelsen har samlat på sig under de år de inventerat enligt MIFO-metoden.

Blanketter och stödmaterial finns redan på TVL-portalen men stöd för bedömningar och riskklassning, tillvägagångssätt, samsyn med mera saknas. Hur kan inventering kopplas till ”vanlig tillsyn” och vilka andra arbetssätt finns? Ett projekt skulle kunna innebära utbildning och/eller handläggarträffar/workshops för att diskutera riskklasser, problemställningar, exempel från andra kommuners arbete.

Projektstart bör avvakta att det s.k. EBH-stödet är sjösatt och tillgängligt för kommunerna, för närvarande kan det endast användas av länsstyrelserna.

Målet med projektet är att få ökad kunskap och stöd för att initiera inventering av förorenade områden enligt MIFO fas 1 på de verksamheter som kommunen har tillsyn på.

Miljömål: *Giftfri miljö* och *God bebyggd miljö*

Miljökontorens insats: Medverka i projektgrupp och på handläggartreffar och övrigt som ordnas.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgrupp och bistå med erfarenhet och stödmaterial från Länsstyrelsens arbete med inventering.

Tidplan: Projektstart bör avvakta att EBH-stödet är tillgängligt för kommunerna. Därefter planeras projektet ta ca ett år.

Ansvarig miljösamverkan: Bestäms senast inför nästa VP

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Arbetet kan medföra mindre kostnader för t.ex. information och annat.

Material i kontakt med livsmedel

Problematiken med material i kontakt med livsmedel gäller bland annat följande:

Livsmedelsföretagarna återanvänder en hel del förpackningsmaterial (kryddhinkar, majonnäs-hinkar, glassbyttor mm) och detta kan vara olämpligt särskilt när det gäller varma, sura eller feta livsmedel. Kunskapsnivån gällande förpackningsmaterial behöver förbättras hos livsmedelsföretagarna. Även när det gäller användande av plasthandskar är frågan aktuell.

Livsmedelsverket bedömer att det finns potentiella hälsorisker för konsumenten vid användning av vissa förpackningsmaterial och husgeråd. Det gäller bl.a. förpackningar sammansatta av flera skikt eller som utsätts för högre temperatur eller som innehåller returfiber eller PVC-förslutning (mjukgörare). Även husgeråd av plast som t.ex. utsätts för högre temperatur samt importerad keramik med blyglasyr kan vara hälsorisker. Material som är godkänt för att komma i kontakt med livsmedel ska vara märkt eller åtföljas av ett dokument som visar att det är godkänt.

Projektets syfte är att verka för minskade hälsorisker till följd av att livsmedel påverkas av olika material. Det ska göras genom att en tillsynskampanj bedrivs 2016. Även detta livsmedelsprojekt, liksom märkningsprojektet 2015 (se ovan) rör också frågor om redlighet i livsmedelshanteringen.

Ett nytt nordiskt projekt om material i kontakt med livsmedel startar nu. Vi bör avvakta dess resultat som kan få betydelse för den närmare inriktningen av vårt projekt. Därför förlägger vi tillsynskampanjen till 2016.

Målet med projektet är att genomföra en tillsynskampanj där minst 50 % av miljökontoren deltar.

Folkhälsomål: nr 10 Matvanor och livsmedel, delmål Livsmedelssäkerhet och Redlighet i livsmedelshanteringen

Miljökontorens insats: Medverka i projektgruppen och delta i tillsynskampanjen

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen

Tidplan: 2016

Ansvarig miljösamverkan: Bestäms senast inför nästa VP

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Arbetet kan medföra kostnader för information.

Tillsynsprojekt Miljösamverkan Halland

Nedan beskrivs de projekt som initierats av Miljösamverkan Halland. I projektgrupp kan även handläggare från kommuner i Västra Götalands län delta. Här redovisas de projekt som fortsätter från 2014 eller som planeras starta 2015. Projekt som startar 2016 är inte medtagna här.

Buller

Enligt verksamhetsplanen för 2014 ska projektet starta september 2014 och fortsätta in på 2015. Projektgrupp behöver bildas för att projektet ska starta. Om projektet blir av eller inte beror på om det finns tillräckligt med intresse och tid från kommunerna för att medverka i projektet.

Bakgrunden till projektet är att riktlinjerna kring buller är komplexa då frågan berör många olika myndigheter. Projektet ska öka förståelsen för och förbättra kunskaperna kring bullerreglering samt utveckla samsynen bland miljö- och hälsoskyddskontoren i bullerfrågor. Detta ska bidra till att effektivisera, stärka och tydliggöra arbetet med tillsyn av buller. Den ursprungliga planen var att fokusera på utomhusbuller vid skolor och förskolor. Detta kan dock ändras vid eventuellt bildande av projektgrupp.

Nya riktlinjer för buller i plan- och bygglagen börjar gälla från 2 januari 2015. Syftet är att samordna miljöbalken och plan- och bygglagen så att de stämmer överens bättre. Arbetet med bullerregleringen är fortfarande under utredning vilket kan betyda att de sker ytterligare förändringar som kan bli avgörande för projektet. Om projektet inte blir av till hösten 2014 kan det finnas anledning att ha ett projekt eller en informationsinsats när ett avgörande i denna fråga gjorts.

Miljömål: *God bebyggd miljö*

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Halland

Enskilda avlopp (fosforfällor)

Projektet startar våren 2015 och avslutas förslagsvis med en tillsynskampanj under senare delen av året.

LOVA-projektet Metodutveckling för åtgärdande av övergödningsproblem inom vattenförekomster med sämre än god status som startades 2011 resulterade bland annat i gemensamt avloppsmaterial. Samverkan har även skett inom enskilda avlopp genom projektet Minireningsverk. Ett önskemål från kommunerna i Halland är att fortsätta samverkan kring detta. Syftet med projektet är att ta fram underlag för tillsyn och kravställande av fosforfällor, som inte ingick i projektet om Minireningsverk.

Under 2014 tog Havs- och vattenmyndigheten (HaV) fram vägledningsmaterial för effektiv tillsyn av små avloppsanläggningar. Detta material kanske kan användas i projektet.

Målet med projektet är att förbättra statusen i vattenförekomster genom fortsatt samverkan kring enskilda avlopp och genom framtagande av gemensamt underlag för tillsyn och kravställande av fosforfällor.

Miljömål: Grundvatten av god kvalitet, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård.

Ansvarig miljösamverkan: Miljösamverkan Halland

Redlighet

Livsmedelsprojekt. Beskrivning för detta projekt är inte framtagen ännu. Det avses genomföras 2016.

Kompetens- och verksamhetsutvecklingsprojekt

Kommunikation och bemötande, utbildning för nyanställda

Denna uppgift är ett gemensamt åtagande av MVG och Miljösamverkan Halland efter Tillsynsutveckling i Väst. Här är beskrivningen från *Avsiktsförklaring för samarbetet mellan Miljösamverkan Västra Götaland och Miljösamverkan Halland efter TUV:*

”Alla som börjar nya på våra arbetsplatser i länen ska ges möjlighet att gå en grundutbildning i kommunikation & bemötande. Denna bör i allt väsentligt bygga på den utbildning som vi genomförde i TUV-projektet. Därtill ska ingå en introduktion till hur vi ser på vårt uppdrag och vår roll samt hur vi samverkar i länen gemensamt och inom Miljösamverkan Västra Götaland och Miljösamverkan Halland.

Förutsättningar för utbildningen:

- Kommunikation & bemötande om 2 + 1 dagar med ungefär samma upplägg som i TUV-projektet. Huvudsakliga områden som tas upp i utbildningen är Bemötande, självkännedom, kroppsspråk, Kommunikation med kollegor och kunder, Retorik och argumentation, Rollen som myndighetsperson samt Hot och våld.
- Ett kortare pass ”Välkommen till Västsveriges miljömyndigheter”, ca två timmar, om hur vi ser på uppdraget och rollen, och hur vi samverkar med varandra.
- Målgrupp är de som börjar arbeta på våra miljömyndigheter i Västsverige. En re-

kommendation för den som är ny i yrket kan vara att man bör ha arbetat ungefär ett halvår innan man går utbildningen.

- Principen är att varje arbetsplats bekostar platsen för den person man skickar på utbildning. En ungefärlig uppskattning av pris är drygt 6000 kronor per deltagare för tre dagar, inklusive konferenskostnader men exklusive kostnad för övernattnings och konferensmiddag (ungefärlig prisuppgift mars 2014).
- Priset och upplägget bygger på att man fyller en grupp om 20 personer innan man startar utbildningen. Ett minsta antal om 18 personer bör delta både med tanke på priset samt möjligheten att bygga nätverk. Fler personer än 20 rekommenderas inte med hänsyn tagen till utbildningens kvalitet.
- Projektledarna inom miljösamverkan administrerar behovet av utbildning hos arbetsplatserna. Kursadministration sköts med fördel av extern part på vårt uppdrag.”

Tidplan: En fortlöpande uppgift som inletts 2014, pågår båda åren 2015 och 2016 och förväntas fortsätta även därefter. En första utbildning hålls i slutet av 2014 och därefter så ofta som det finns behov och möjlighet till det.

Resursbehov och kostnader:

Innehållet i utbildningen har arbetats fram av MVG:s projektledare i samverkan med GR samt med stöd av en referensgrupp. Under 2015 kommer arbete fortgå med utveckling av utbildningen samt med att ta fram en långsiktig plan gällande förutsättningar, ansvar och administration av utbildningen. Planering och administration medför att projektledarna i de båda miljösamverkan måste avsätta tid för detta. Utbildningen ska finansieras genom deltagaravgifter och förutom projektledarresurserna medför inte uppgiften några kostnader för MVG eller Miljösamverkan Halland.

Projekt chefsamverkan

Denna uppgift är ett gemensamt åtagande av MVG och Miljösamverkan Halland efter TUV. Här är beskrivningen från *Avsiktsförklaring för samarbetet mellan Miljösamverkan Västra Götaland och Miljösamverkan Halland efter TUV:*

”Från och med 2014 ordnas varje år gemensamma chefsmöten mellan våra län, ett på våren och ett på hösten. Dessa samarrangeras genom miljösamverkan med ett ansvarigt län/del av län som värd.

Efter TUV har en projektgrupp bildats för gemensam utveckling kring ledarfrågorna. Denna grupp bör vara inspirationskälla och aktiva i valet av frågor att ta upp på chefsmötena. I fokus står ledarrollen och frågor kopplade till rollen och uppdraget som man kan behöva utveckla och driva gemensamt, i vår region samt när det behövs med och gentemot andra. Som exempel kan det handla om miljöchefens roll i den kommunala organisationen.

MÅL: Vi arrangerar varje år två gemensamma chefsmöten för alla chefer inom miljö, livsmedel och djurskydd på kommuner och länsstyrelser i Västra Götaland och Halland. Vi skapar också erfarenhetsutbyte chefer emellan.”

Erfarenhetsutbyte kan bland annat ske genom att det organiseras mentorskap för nya chefer, och så kallad skuggning där chefer följer varandras arbete.

Tidplan: En fortlöpande uppgift som inletts 2014, pågår båda åren 2015 och 2016 och förväntas fortsätta även därefter.

Resursbehov och kostnader: Insatserna ska inte medföra kostnader för MVG eller Miljösamverkan Halland. Chefsmötena finansieras genom deltagaravgifter. Mentorskap, skuggning och eventuella andra motsvarande insatser innebär inte heller kostnader för miljösamverkan utan deltagande chefer bjuder helt enkelt på sin arbetstid för detta.

Planering och administration av chefsmötena ansvarar miljöcheferna i ett län eller länsdel för i turordning som överenskoms efterhand. För arbetet med att främja och organisera erfarenhetsutbyte mellan chefer (och även att ge förslag på vad chefsmötena kan ta upp) har en projektgrupp med några miljöchefer bildats 2014. Sammanställande i projektgruppen är miljöchefer i det län/länsdel som är värd för kommande möte.

Miljösamverkans projektledare medverkar på chefsmötena och kan delta i det förberedande arbetet. Huvudansvaret för planering och administration ligger på miljöchefer i det län/länsdel som är värd för mötet.

Aktiviteter enligt aktivitetsplan

Det här handlar om aktiviteter eller projekt upptagna i *Aktivitetsplan baserad på kommunikationsstrategi och plattform för fortsatt samverkan för miljömyndigheterna i Västra Götaland och Halland*, beslutad av TUV:s styrgrupp den 7 feb 2014. Den finns publicerad på MVG:s webbplats och kommer att revideras regelbundet.

De uppgifter tas upp nedan är de som 2014 finns upptagna och beskrivna i aktivitetsplanen. Dessa kan komma att revideras när aktivitetsplanen uppdateras, vilken också kan betyda att aktiviteter kan tillkomma. Som ett första steg inom varje aktivitet tas en handlingsplan fram.

Gemensamt för alla aktiviteter/projekt i aktivitetsplanen

Tidplan: Arbetet pågår 2015, har i vissa fall inletts redan 2014, och fortsätter 2016.

Resursbehov och kostnader: För varje aktivitet bildas en grupp med miljöchefer som deltagare och en chef som sammankallande. För dessa aktiviteter ska projektledarna inte behöva ta några initiativ, utan de ska drivas av respektive grupp. Insatserna ska inte behöva medföra kostnader för MVG eller Miljösamverkan Halland.

”Aktiviteter

- Högskolor och universitet: Utarbeta en handlingsplan för dialogen med beslutsfattare på universitet och högskolor. Vid chefsmöten under 2014 bildas arbetsgrupp med sammankallande.
- Studenter och potentiella medarbetare: Ta fram en gemensam handlingsplan för utvecklingsmöjligheter och kommunikation kring detta. Vid chefsmöten under 2014 bildas arbetsgrupp med sammankallande.
- Utveckla Insikt med SKL: Insikt är SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) enkätundersökning där enkäten skickas till företag som haft ett avslutat myndighetsärende med kommunen. Syftet är att genom dialog med SKL bidra till att Insikt i ännu högre utsträckning än idag är relevant och ger underlag för förbättringsarbete. En pro-

jektgrupp bestående av tre miljöchefer har bildats 2014.

- Förhållningssätt till media, två insatser ska göras: 1. Workshop för chefer om förhållningssätt till media. 2. Workshop för hela målgruppen, ordnas som ett inslag på första tillfället för Mötesplats goda exempel (som tas upp nedan i denna verksamhetsplan)
- Centrala verk, driva frågan om konstruktivt samarbete med centrala verk genom: 1. Miljönätverket (länsstyrelsernas miljöchefer), 2. SKL:s chefsnätverk och 3. Nätverket alla miljösamverkan. Denna uppgift berör alltså miljösamverkan endast i del 3 där vårt nätverk är projektledarträffarna för alla miljösamverkan där vi en gång per år också träffar representanter för de centrala verken. För del 1 och 2 ansvarar de miljöchefer i våra län som deltar i respektive nätverk.
- Undersöka möjligheten för gemensam portal: Uppgiften gäller en gemensam lösenordsskyddad webbportal för miljömyndigheterna i de båda länen, som skulle kunna bli en kanal för erfarenhetsutbyte och diskussioner med mera om hela arbetsområdet. Ansvar för att driva frågan ligger tillsvidare på Länsstyrelsen i Västra Götaland, i samverkan och dialog med projektledarna.”

Mötesplats goda exempel

Med inspiration från TUV då Goda exempel-seminarium arrangerades ska vi ordna en träff 2015 för miljömyndigheterna i Västra Götaland och Halland för att sprida goda exempel mellan varandra. Även externa medverkande kan engageras. Målsättningen är att återkomma med Mötesplats goda exempel vartannat år. Arbetet med att sprida goda exempel kan även ske via andra forum, t.ex. på webben.

Tidplan: Planeringen påbörjas våren 2015 och Mötesplats goda exempel arrangeras någon gång under hösten samma år.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas för arbetet. Förutom att projektgruppen leds av miljösamverkans projektledare, ska insatserna inte medföra kostnader för MVG eller Miljösamverkan Halland. Arrangemanget finansieras genom deltagaravgifter.

Kontaktpersonsträff

MVG har tidigare sedan några år vartannat år ordnat en träff för MVG:s kontaktpersoner på miljökontoren. Senast detta skedde var 2013. Genom vårt samarbete numera med Halland blir det naturligt att ha kontaktpersonsträffen gemensamt för MVG och Miljösamverkan Halland (under förutsättning att de liksom vi kommer att ha kontaktpersoner på varje miljökontor). Kontaktpersonsträffen bör hållas så tidigt som är praktiskt möjligt under första halvåret 2015. Det finns mycket nytt att informera om och diskutera nu när samarbetet mellan de båda miljösamverkan kommit igång ordentligt samtidigt som det fortsatt behöver utvecklas. Kontaktpersonerna har en nyckelroll i kommunikationen mellan projektledning och alla medarbetare ute på förvaltningarna.

Tidplan: Planeringen påbörjas tidigt 2015 och kontaktpersonsträffen hålls under våren 2015.

Resursbehov och kostnader: Projektledarna och arbetsgruppen utgör projektgrupp för att planera och ordna kontaktpersonsträffen. Träffen medför kostnader för MVG och Miljösamverkan Halland för bland annat lokaler, måltider och eventuella externa medverkande eftersom träffen bör ordnas utan deltagaravgifter.

Återkommande projekt

Verksamhetsplan för 2016-17 respektive 2017-18

Det är viktigt att förbereda Miljösamverkan Västra Götaland 2016 och 2017 tidigt. I arbetet ska nära samråd ske med Miljösamverkan Halland så att de båda miljösamverkans verksamhetsplaner kan synkroniseras och i hög grad innehålla samma projekt och med möjlighet för inspektörer/handläggare från båda länen att delta i alla projekt.

Miljökontorens och Länsstyrelsens insats: Lämna projektförslag samt besvara enkäter 2015 och 2016 om verksamheten 2016-17 respektive 2017-18.

Tidplan: I början av året tas en enkät fram av projektledningen i samverkan med Miljösamverkan Halland. Enkäten skickas sedan till miljökontoren och resultaten sammanställs under februari månad. Därefter ska arbetsgruppen, efter avstämning med Miljösamverkan Halland, lägga fram förslag till verksamhetsplan som styrgruppen kan besluta om i juni.

Resursbehov och kostnader: Sköts inom ordinarie arbets- och styrgrupp och medför inga ytterligare kostnader.

Verksamhetsberättelse för föregående år

Vi beskriver kortfattat vår verksamhet under föregående år och sammanställer i en folder som läggs på vår webbplats. I verksamhetsplanen ska redovisas hur MVG:s mål uppfyllts och ges uppgifter om deltagande, insatser i de olika projekten och ekonomi med mera. Som komplement till foldern görs en presentationsfil som kan användas för att informera olika målgrupper om vår verksamhet.

Tidplan: Verksamhetsberättelsen för 2014 ska göras klar och foldern och presentationen publiceras senast i mars 2015. Verksamhetsberättelsen för 2015 förbereds i december 2015.

Resursbehov och kostnader: Sköts inom ordinarie arbets- och styrgrupp. Om professionell hjälp anlitas för layout av folder eller presentation kan detta medföra kostnader i storleksordningen 20 – 40 000 kr.

Aktualitetsgranskning

Aktualitetsgranskning handlar om en uppföljning av material från tidigare projekt för att förtydliga hur aktuella olika dokument är. Syftet är att underlätta för våra användare på miljökontor m.fl.

Granskningen kan resultera i att en del dokument görs om så att de är aktuella i sin helhet. I vissa fall kan det räcka med att vi tydliggör vilka regler som ändrats, vilka nya regler som har börjat gälla, samt annat som berör den aktuella frågan.

För dokument som vi av olika skäl tills vidare avstår från att alls uppdatera ska en information läggas in om det.

Ett alternativ kan också vara att enbart lägga till en hänvisning till var annat mer aktuellt material på området finns, exempelvis ett handläggarstöd som tagits fram av en annan regional miljösamverkan eller Miljösamverkan Sverige.

Under senare år har flera av MVG:s dokument uppdaterats, men läget är ändå att det råder en betydande eftersläpning.

Projektledarna och Arbetsgruppen arbetar sedan våren 2014 med en ny plan för aktualitetsgranskningen som ska leda till en prioritering, samt ange på vilket sätt olika dokument ska uppdateras (eller att de inte ska uppdateras).

Verkställighet av uppdatering kan sedan ske på något av följande sätt:

- I samband med verksamhetsplanering ska översyn göras för att se om några handläggargrupper bör ingå i projektförslagen. Det bör, i den mån det är möjligt, framgå av projektförslaget att projektet avser uppdatering av befintligt handläggargrupper
- Även när ett nytt projekt startas så kontrolleras om det rör frågor som anknyter till något tidigare material som finns prioriterat i planen för aktualitetsgranskning. I så fall tar, om det är praktiskt och resursmässigt möjligt, det nya projektets projektgrupp också med i sitt arbete att uppdatera det tidigare materialet.
- En särskild projektgrupp bildas för uppgiften.

För att spara resurser och nå samordningsvinster ska uppdatering när det är möjligt göras i samarbete med andra miljösamverkan som har behov av att uppdatera sina motsvarande dokument. Hösten 2014 pågår arbete med att göra en gemensam sammanställning av uppdateringsönskemål hos flera miljösamverkan

Miljökontorens och Länsstyrelsens insats: Använda de uppdaterade handledningarna i sitt ordinarie arbete. I de fall handläggare upptäcker behov av aktualitetsgranskning av något särskilt dokument tar projektledarna gärna emot sådana tips och önskemål. Vid behov medverka i projektgrupp som uppdaterar visst material.

Tidplan: Uppgiften är ständigt aktuell. Planen för aktualitetsgranskning blir ett stöd för vad som bör göras när. Planen behöver successivt revideras.

Resursbehov och kostnader: Resursbehovet är beskrivet ovan. Uppdatering kan medföra vissa kostnader i de fall informationsblad eller annat som kräver professionell layoutbehöver ändras.

Andra uppgifter

Utvärdering av MVG

Nuvarande fyraåriga projektperiod för MVG är 2013-2016. Innan beslut om fortsättning efter 2016 kan tas ska en utvärdering göras, vilket anges i styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2013-2016.

Tidplan: Utvärderingen måste bli klar i god tid innan beslut ska tas om MVG:s fortsättning efter 2016, den måste därför genomföras tidigt 2016.

Resursbehov och kostnader: Styrgruppen ger förslag till MVG:s huvudmän om hur utvärderingen ska genomföras. Om extern utvärderare ska anlitas kan detta medföra inte obetydliga kostnader.

Kommunikationsplan

Fortsatt uppföljning och vid behov revidering av Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland.

Stöd till nätverk

Projektledarna ska vid behov och i den omfattning som är möjlig ge stöd till nätverk för olika sakområden som inspektörer/handläggare på miljökontoren (och ibland även med deltagare från länsstyrelsen) bildar.

För närvarande, 2014, finns ett Hälsoskydds nätverk och ett Lantbruksnätverk.

Oförutsedda projekt

Oförutsedda projekt är projekt som genomförs i MVG trots att de inte är medtagna i verksamhetsplanen. MVG ska ha möjlighet att fånga upp frågor som det uppstått ett behov av för Miljökontoren (och i vissa fall även Länsstyrelsen) att snabbt ta tag i.

Vad som ska gälla för att genomföra oförutsedda projekt finns beskrivet i bilaga till protokoll från Miljösamverkan Västra Götalands styrgrupps möte 3 februari 2014 som finns på MVG:s webbplats.

Webb

Projektledarna ansvarar för att relevant information läggs upp på MVG:s webbplats.

Ekonomi

I styrdokumentet för MVG finns de övergripande riktlinjerna för ekonomin år 2013-2016, huvudmännens ansvar för finansiering m.m.

Budget 2015

I denna verksamhetsplan redovisas enbart budget för 2015.

I enlighet med styrdokumentet är kostnadsramen för MVG 1360 kkr/år i 2012 års penningvärde (januari). Siffrorna nedan räknas sedan om till 2015 års penningvärde. Detta belopp innefattar inte särskild projektledaresurs för livsmedelsfrågor, eftersom livsmedel inte ingick i MVG då överenskommelsen mellan huvudmännen gjordes om kostnadsramen. Kostnader och intäkter för särskild projektledaresurs för livsmedel har, utanför denna ram, lagts till nedan på raderna 3 respektive c.

Kostnader 2015	kr
1 Projektledare, motsvarande c:a 1,5 tjänst, exkl. särskild projektledaresurs för livsmedel.	1200
2 Information (layout m.m.), ersättning till tillfälliga resurser, omkostnader för möten och kurser samt övriga kostnader huvudsakligen till projekten.	160
Summa 1+2	<u>1360</u>
3 Särskild projektledaresurs för livsmedel	95
Totalsumma 1+2+3	<u><u>1455</u></u>

Intäkter 2015	kr
a De fyra kommunförbunden tillsammans	907
b Länsstyrelsens miljöskydds-enhet	<u>453</u>
Summa a+b	<u>1360</u>
c Länsstyrelsens veterinär- och djurskydds-enhet	95
Totalsumma a+b+c	<u><u>1455</u></u>

Under varje projektbeskrivning finns rubriken Resursbehov och kostnader. Utöver det som står där kan det i ett eller flera projekt bli aktuellt att någon annan än MVG:s ordinarie projektledare är projektledare eller på annat sätt lägger ned särskilt mycket arbetstid. Kostnader för sådan ersättning i de fall det blir aktuellt beräknas inte för varje projekt utan finns tillgängligt under posten 2 ovan (information, ersättning till tillfälliga resurser m.m.).

Miljösamverkan Västra Götaland - 49 gånger bättre tillsyn



Huvudmän

Länsstyrelsen i Västra Götaland, kommunförbunden och kommunerna i länet

Adress

Länsstyrelsen Västra Götalands län, Miljöskydds-enheten,
403 40 Göteborg, Tel 010-224 40 00

Webbplats

www.miljosamverkanvg.se

Projektledare

Lasse Lind 0532-714 47 lasse.lind@cirka.se

Cecilia Lunder 010-22 44 701 cecilia.lunder@lansstyrelsen.se

Anna Malmros 010-22 44 691 anna.malmros@lansstyrelsen.se

Maria Nylén 010-22 45 282 maria.nylen@lansstyrelsen.se

